

L'AGENDA CULTURAL

Cartell de la Festa Major de Sant Nicasi 2018

Divendres, 14 de desembre

Sant Nicasi

11:30h - Ballada de Sardanes (Parc de la Torre Lluc) - *Flama i Caliu de Sardana i Cobla Principal de Terrassa*

Dissabte, 15 de desembre

17h - Cercavila Xerínolis (Dos recorreguts amb inici a la Pl. Església i Pl. Catalunya)

Diumenge, 23 de desembre

17:30h - Fem cagar el Tió (Parc de la Torre Lluc) - *Esplai el Mamut, AEiG Roc del Migdia i Esplai l'Amistat*

18h - El Pastorets Dansen (Espai Maragall) - *Esbart Brugués*

Dimecres, 2 de gener

16h - Arribada dels carters reials (Estació de trens) - *Sonaquetomba*

17 a 20:30h - Campament dels carters reials (Parc de la Torre Lluc)

17 a 20:30h - Pam i pipa al Xumet (entrada del Museu) - *Mussolet i Cia. General del Foc*

Dijous, 3 de gener

16 a 20:30h - Campament dels carters reials (Parc de la Torre Lluc)

16 a 20:30h - Pam i pipa al Xumet (entrada del Museu) - *Mussolet i Cia. General del Foc*

Divendres, 4 de gener

16 a 20:30h - Campament dels carters reials (Parc de la Torre Lluc)

16 a 20:30h - Pam i pipa al Xumet (entrada del Museu) - *Mussolet i Cia. General del Foc*

Dissabte, 5 de gener

18:15h - Arribada de Ses Majestats els Reis d'Orient (Pl. Jaume Balmes)

19h - Cavalcada de Ses Majestats els Reis d'Orient (inici a Pl. Jaume Balmes)

Més actes a www.xerínolis.cat

SUBSCRIU-TE!

Vols rebre la Revista Xerínolis a la teva bústia electrònica? És fàcil, ràpid i gratuït!

Només has d'enviar-nos un correu electrònic amb la paraula 'ALTA' a l'assumpte del correu. No necessitem més dades, perquè ens comprometem exclusivament a informar-vos sobre la Cultura Popular de casa nostra.

Si vols donar-te de baixa, escriu-nos un correu amb la paraula 'BAIXA'.

info@xerínolis.cat

Noves ballades de sardanes a Gavà

Gavà - Flama i Caliu de Sardana segueix amb la seva feina de difusió i promoció de la sardana a la nostra població. Com ja és habitual, ha organitzat les diferents ballades de sardanes que s'han realitzat durant la tardor, en què va tocar la Cobla Rambles, de Barcelona. El proper dia de Sant Nicasi, hi ha prevista una nova ballada a càrrec de la Cobla Principal de Terrassa.

EDITORIAL

Com és la nostra societat?

És part de la condició humana que ens relacionem amb un entorn determinat i, encara més, que aquest entorn ens sembli únic, diferent i millor que els altres.

Seguint aquesta línia, es troben les petites comunitats humanes que són les entitats i associacions. Solem exaltar allò que fem en contraposició a allò que fan els altres. I ho fem les entitats de cultura popular, les AMPAs o les associacions filatèliques, per posar només uns exemples.

És en aquest punt on cal

preguntar: Com és la nostra societat?

En qualsevol programa de festes podem veure activitats per a diferents menes de públic: jocs infantils, concursos de pintura, discomòbil, cinema a la fresca... Però la cultura popular té uns protocols molt marcats: cercaviles, processons, trobades, correfocs...

Us imagineu, a Gavà, una colla de cultura popular en un festival de Hip Hop? O uns graffiters fent un mural dels nostres entremesos populars?

Doncs no cal imaginar-s'ho,

perquè coses així ja passen i han passat. L'exemple més recent és l'holi organitzada pels Castellars de Gavà, amb un èxit tal que se l'ha intentat apropiat l'Ajuntament de Gavà per la porta de darrere.

Potser una part interessada de l'administració veu una societat estratificada i així la volen: locals per a joves, locals per a gent gran, ludoteques infantils... Cada grup, en un local diferents. Just al contrari de la cultura popular, on tots hi tenen cabuda, des del més petit, al més gran.

Els Bastoners de Gavà piquen contra la violència masclista

El 25 de novembre és el Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones. Declarat aquell dia amb motiu del triple assassinat de les germanes Mirabal a mans de la policia secreta del dictador

Trujillo, a la República Dominicana, ha servit de data per a recordar que la violència masclista continua essent present a la nostra societat.

Dimarts, 27 de novembre, va ser el dia escollit a Gavà per a recordar les víctimes de la violència de gènere, i també també va servir per a homenatjar i recordar les 45 víctimes comptabilitzades a l'estat espanyol durant aquest any 2018. L'objectiu és que

aquestes persones no caiguin en l'oblit i, sobretot, que no es converteixin només en un número estadístic.

I és precisament amb aquest objectiu que els Bastoners de Gavà han participat en l'acte de rebuig a la violència masclista del proppassat 27 de novembre. A l'escenari estant, han anat llegint els noms de cadascuna de les víctimes mortals i repicant amb força els seus bastons a cada nom que sonava per megafonia.

Els Grallers de la Font Groga fan sonar la seva música amb diferents entitats

Els Grallers de la Font Groga, un grup de música tradicional nascut a la nostra població el passat estiu, segueixen actuant per a diferents colles del país. Durant aquests mesos, ha estat habitual veure'ls acompanyar els Castellars de Gavà, però també els de Rubí i la Colla Jove de Vilafranca.

També van encarregar-se de l'acompanyament musical durant l'Aplec de Sant Miquel, el

passat mes de setembre, en què van participar els de la camisa blava i els Bastoners de Gavà, que van oferir un taller de bastons molt reeixit.

L'Esbart Brugués ofereix la 9a edició de 'Els Pastorets Dansen'

Un any més, l'Esbart Brugués de Gavà ens oferirà el seu espectacle més exitós, Els Pastorets Dansen, que enguany ja arriba a la seva 9a edició.

En Satanàs tornarà a temptar el Lluquet i el Rovelló a través de les seves fúries infernals. Tot plegat, en una adaptació lliure dels Pastorets de Josep Ma Folch i Torres. Si hi voleu anar, serà diumenge, 23 de desembre, a l'espai Maragall.

XXIVa Trobada Castellera del Baix Llobregat

18 de novembre, la pista coberta del col·legi Marcel·lí Moragas va acollir una nova Trobada Castellera del Baix Llobregat amb la participació de fins 10 colles de la comarca, incloent-hi els Castellars de Gavà.

Després dels pilars d'inici, començaven les rondes conjuntes. Les colles estaven agrupades en tres grups diferents que havien de fer les seves construccions simultàniament. La primera ronda va ser relativament ràpida, però el ritme es va truncar aviat per algunes repeticions de colles que havien desmuntat els seus castells. Malgrat això, a la diada es va veure més de 50 construccions entre pilars i castells (comptant

descarregats i intents desmuntats) i només va haver-hi dues caigudes.

Els Castellars de Gavà van fer una actuació impol·luta amb tres castells descarregats al primer intent i un pilar de 4 aixecat —p4, 3d6a, 3d6, 4d6, p4s. I si bé encara tenen reptes pendants, com la torre de 6, el pilar de 5 o el 5 de 6, que només van poder carregar per la Festa Major de Sant Pere, deixa un sabor de boca agradable.

Areola balla amb els gegants

Dilluns, 10 de desembre, el grup de criança Areola va organitzar una jornada amb els gegants com a protagonistes. Una vintena d'infants d'entre 2 i 7 anys hi van participar a les instal·lacions de Can Sellarès. D'entre les moltes activitats, hi van poder escoltar un conte, ballar amb els gegants al so de la música i, fins i tot, dansar el Patatuf, un dels balls més nostrats.

Els Castellers de Gavà instal·len una xarxa de seguretat

Els Castellers de Gavà, que ja han acabat la seva temporada, han instal·lat una xarxa protectora al seu lloc d'assaig habitual: el rocòdrom de la Piscina Municipal de la Zona Esportiva Diagonal. L'estructura ha estat

dissenyada pel Francis Pinsky, membre de la colla, i té una forma quadrada de 6 metres de costat i 3,40 metres d'alçada. L'estructura de metall ha estat fabricada per Ferros López i la xarxa, que disposa de cinc forats per practicar diferents castells, per El Remitller.

Divendres, 9 de novembre, la colla va poder-la estrenar a l'assaig. Per començar, van fer pujar tota la canalla sobre la xarxa amb diferents pilars. Va

ser llavors que la cap de colla, la Neus Pino, va adreçar unes paraules als més menuts de l'entitat. Els va encoratjar a seguir treballant com fins ara i a seguir assolint nous reptes alhora que indicava "a partir d'ara, a les actuacions, quan veieu la pinya podreu pensar que és aquesta xarxa".

L'ús de la xarxa de seguretat, igual que el casc per al pom de dalt, ha permès que el món casteller hagi millorat en la protecció dels seus

participants, però també han facilitat l'assoliment de noves fites i castells. Els Castellers de Gavà podran aprofitar aquest nou element per tal d'assumir més riscos durant els seus assajos sense comprometre la seguretat dels castellers. La xarxa pot ser l'element decisiu que porti la nostra colla local a assolir fites ben properes com ara la torre, el pilar de 5 o, qui sap, començar a provar estructures per encarar els set pisos.

'Cap nen sense llibre o joguina'

La secció local de l'Assemblea Nacional Catalana ha engendrat una campanya de recollida de joguines i llibres responsables aprofitant la propera Festa Major de Sant Nicasí. La recollida serà des del 14 al 29 de desembre, i les aportacions han de ser noves, no sexistes, no bèl·liques i etiquetades en català. Es preveu la col·laboració de diverses entitats de cultura popular.

Diada bastonera a Moià amb els Bastoners de Gavà

Moià, capital de la comarca més jove de Catalunya, el Moianès, va celebrar el passat 30 de setembre la XXVII Festa Bastonera del municipi. La Colla Bastonera de Moià, que havia visitat la nostra població durant la diada local al juny, va convidar els Bastoners de Gavà i sis colles més a fer sonar els bastons. Les altres colles van venir des de Sabadell, Terrassa, Prats de Lluçanès, Castellar del Vallès, Santa Maria d'Oló i Salou.

Els participants van començar el dia amb un esmorzar contundent a base de torrades i botifarres. Fet que no els va impedir de ballar, saltar i repicar els bastons amb força a diferents punts del municipi. La participació dels Bastoners de Gavà en aquesta trobada és d'especial rellevància, ja que a la mateixa hora, alguns integrants de la colla dirigien un taller de bastons al Castell d'Eramprunyà, durant l'Aplec de Sant Miquel.

XXI Trobada Gegantera del Baix Llobregat a Viladecans

27 i 28 d'octubre, Viladecans va acollir la XXI Trobada Gegantera del Baix Llobregat. Enguany, la cita ha estat banyada per la pluja i ha hagut de celebrar-se exclusivament al recinte Cúbic.

Les colles participants van venir d'arreu de la comarca, amb algunes baixes a causa del mal temps. Per part gavanenca, hi va participar l'Agrupació de Gegants i Gegantons, acompanyats pels Grallers l'Anguila.

Les figures gavanenques, com sempre, van ser de les més fotografiades. I és que el Kalamot i la Bruguers no destaquen per la seva alçada, sinó pel seu caràcter mitològic. Un tret diferencial que permet a

Gavà fer-se un nom entre les colles geganteres de la comarca.

Durant la jornada, es va fer l'intercanvi de ciutat pubilla entre l'antiga colla i l'actual. És a dir, s'ha fet el relleu entre els Gegants de Castelldefels i els Gegants de Viladecans. Durant tot un any, seran hereu i pubilla entre els gegants del Baix Llobregat. Per acabar la jornada, els participants han ballat el Ball del Baix, obra del Marcel Casellas.

Recerca sobre el ball popular a Gavà

El Centre d'Estudis de Gavà i el Centre d'Història de la Ciutat de Gavà ha col·laborat en una recerca sobre la dansa popular i tradicional a Gavà des del segle XIX al segle XXI.

En Raúl Puga i Fernández, l'autor de la recerca, ha posat en ordre el diferents grups de balls que han existit a la població, les danses populars, tot passant pel ball de societat, les sardanes i el ball de bastons.

LES ENTITATS PARLEN...

'Gralla artística, gralla social', una proposta musical

Grallers de la Font Groga

grallersdelafontgroga@gmail.com

El 22 de març de 2007, en Xavier Orriols, luthier i constructor de les gralles que sonen a les diferents colles de Gavà, va publicar un article intitulat 'Gralla artística, gralla social'.

Hi explicava que durant el darrer quart del segle XX, la gralla va passar de ser tocada per un grup ben reduït de persones a l'entorn del fet casteller, a ser protagonista de gran part de les manifestacions culturals del país. A l'actualitat, a Gavà, podem comptar la colla degana, els Grallers l'Anguila,

els grallers dels Bastoners de Gavà i nosaltres mateixos.

A principis del segle passat els grups de grallers tenien un estatus de semiprofessionalitat, un nombre limitat de músics i un llindar d'exigència musical a l'alçada. En els últims 30 anys, han nascut diferents grups amb una clara voluntat associacionista i vinculats al món de la gresca, la festa i la xerimola. Si abans els grallers eren músics que es guanyaven un jornal amb el seu instrument, actualment la majoria de grallers toquen com a activitat.

Aquesta contraposició entre unes colles i unes altres no és un fet negatiu *per se*. Cada grup humà té els seus objectius i és lícit abordar-los de la manera que considerin oportuns.

El gran objectiu que exposava en Xavier Orriols i que continua en plena vigència a l'actualitat, és casar la voluntat de festa de molts d'aquests grups amb la vella exigència dels antics grups de grallers que nosaltres mateixos reivindicuem. En el camí de la cultura popular, ja se sap, tots sumem i tots ens trobarem en el camí.

ENTITATS DE CULTURA POPULAR A GAVÀ

Agrupació de Gegants i Gegantons

Entitat portadora dels gegants i gegantons de la ciutat.

web: gegants.gava.ppe.entitats.diba.cat

e-mail: gegantons.gava@gmail.com

Companyia General del Foc

Colla de diables, portadora de les bèsties i la comparsa de verdures.

web: ciageneraldefocgava.wixsite.com/cia-gava-foc

e-mail: ciageneraldefocgava@gmail.com

Grallers de la Font Gropa

Colla de gralles i timbal dedicada a l'acompanyament musical.

e-mail: grallersdelafontgropa@gmail.com

AEiG 'Roc del Migdia'

Entitat dedicada a l'escoltisme i portadora de la campana de Sant Pere.

web: rocdelmigdia.gava.ppe.entitats.diba.cat

e-mail: rocdelmigdia@escoltesiguies.cat

Esbart Bruguers

Grup dedicat a la difusió de la dansa d'arrel catalana.

e-mail: esbartbruguesdegava@gmail.com

Grallers l'Anguila

Grup de música tradicional. Disposa d'una escola pels més menuts.

e-mail: grallerslanguiladegava@gmail.com

Bastoners de Gavà

Colla bastonera de la ciutat.

web: bastonersdegava.cat

e-mail: contacte@bastonersdegava.cat

Esplai El Mamut

Entitat dedicada al lleure i portadora del Drac Món. Disposen de grup de percussió.

e-mail: mamut@fundesplai.org

Sonaquetomba

Grup de timbalers i percussió.

web: sonaquetomba.blogspot.com.es

e-mail: sonaquetomba@gmail.com

Castellers de Gavà

Els castellers de la vila, hereus dels Xiquets d'Eramprunyà.

web: castellersdegava.cat

e-mail: castellersdegava@gmail.com

Gavà - Flama i Caliu de Sardana

Entitat dedicada al cultiu i ensenyament de la sardana.

Unió Muntanyenca Eramprunyà

Entitat excursionista i portadora de la Cuca Mallola.

web: www.umegava.org

e-mail: umegava@gmail.com

APRÈN AMB XERINOLIS

El Nicaset

La tradició dels panets de Sant Nicasi continua ben arrelada a Gavà. Explica la llegenda que durant la plaga de pesta que assolà Barcelona durant el segle XVII, alguns dels seus habitants van fugir a poblacions veïnes. Alguns d'ells van arribar a Gavà, on la gent va tenir-ne cura. Dos veïns recollien els ingredients que la gent els subministrava i uns altres dos feien pa amb matafaluga que, segons deien, guaria la malaltia.

A més, van pregar a Sant Nicasi que si ajudava la gent a refer-se, farien una imatge del sant i la passejarien cada 14 de desembre pels carrers de la vila.

Fou així que Sant Nicasi es va convertir en el segon patró de Gavà i actualment perviu la tradició de fornejar i beneir panets de Sant Nicasi cada 14 de desembre.

Malgrat no tenir res a veure amb la

llegenda, Gavà va rebre un capgròs de nom Nicaset. Era un personatge mig calb, esdentegat, mal afeitat i vestit amb parracs, que acompanyava la comparsa de verdures durant les seves sortides.

